

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/175

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J6-4245	
Naslov projekta	Prostor slovenske literarne kulture: literarna zgodovina in prostorska analiza z geografskim informacijskim sistemom	
Vodja projekta	6442	Marko Juvan
Tip projekta	J	Temeljni projekt
Obseg raziskovalnih ur	10854	
Cenovni razred	A	
Trajanje projekta	07.2011 - 06.2014	
Nosilna raziskovalna organizacija	618	Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	581	Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 6.07	HUMANISTIKA Literarne vede
Družbeno-ekonomski cilj	13.06	Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	6 6.02	Humanistične vede Jeziki in književnost

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

2. Povzetek raziskovalnega projekta¹

SLO

Projekt prvi v Sloveniji povezuje literarno vedo in geografijo v sistematično interdisciplinarno raziskavo. Z geografskim informacijskim sistemom (GIS) preučuje razvoj medsebojnih vplivov med geografskim prostorom, večinsko poseljenim s Slovenci, in slovensko literaturo. Zajema obdobje 1780–1940: od začetkov beletristike v slovenščini do praga druge svetovne vojne, ko

je slovenska literarna kultura dosegla polno institucionalno in medijsko razvitost ter slogovno, žanrsko in ideološko diferenciranost. Slovensko etnično ozemlje je bilo večjezično in mnogokulturno, pripadalo je različnim državnim tvorbam in oddaljenim prestolnicam, kar se je odražalo tudi v prostorski dinamiki književnosti.

Družbenogeografski prostor razvoja slovenske literature, njenih medijev in življenja ni enostransko determiniral, je pa nanj vplival; po drugi strani pa je tudi literatura – s svojim diskurzom, praksami, institucijami in spominskimi obeležji – povratno vplivala tako na dojemanje in strukturiranje tega prostora kakor tudi na njegovo povezanost s širšo regijo, Evropo in svetom. Literarni diskurz v slovenščini se je lahko v javnosti dominantno vzpostavil tudi prek prostorskih dejavnikov:

- oblikovanja, prostorske širitve in zgoščanja socialnega omrežja literarnih akterjev in medijev na slovenskem etničnem ozemlju;
- referiranja slovenskih literarnih besedil na geografske prostore, ki so bili med občinstvom prepoznani kot slovenski; s tem se je medijsko ustvarila in memorirala predstava o enotnem nacionalnem prostoru, podlaga narodne ideologije.

Projekt s pomočjo GIS-a kartira in prostorsko analizira literarnozgodovinske podatke o življenjih in spominskih obeležjih pomembnih pisateljev in drugih akterjev literarne kulture; lokacijah medijev in institucij, ki tvorijo infrastrukturo literarne kulture; prostorih, ki jih ubesedujejo slovenski zgodovinski romani. S tem in z metodološko samorefleksijo prispeva k razvoju digitalne humanistike in prostorsko usmerjene literarne vede. Izsledki projekta so domači in mednarodni javnosti dostopni na spletišču *Prostor slovenske literarne kulture* <http://pslk.zrc-sazu.si/sl/#/layer/1>, v *Literarnem atlasu Ljubljane* (2014), v tematskih številkah *Slavistične revije* (2012/3) in *Primerjalne književnosti* (2013/2) ter številnih člankih. Podatki in izsledki so uporabni ne le v literarnovednih in kulturoloških raziskavah, temveč tudi v politikah varovanja slovenske kulturne dediščine, šolstvu, turizmu, prostorskem načrtovanju in lokalnih skupnostih.

ANG

The project is the first in Slovenia to connect literary studies and geography in a systematic interdisciplinary research. Using the Geographic Information System (GIS), it studies the development of mutual influences between the ethnically Slovenian geographic space and Slovenian literature. The project covers the period 1780–1940, from the beginnings of belles-lettres in Slovenian to WW II, when Slovenian literary culture attained full institutional and media development, and stylistic, genre, and ideological differentiation. The ethnically Slovenian territory was multilingual and multicultural; it belonged to different state entities with distant capitals, what was reflected in the spatial dynamic of literary culture. The socio-geographical space did not exclusively determine the development of literature and its media, but influenced it. On the other hand, literature itself, through its discourse, practices, institutions, and memorials had a reverse influence on the apprehension and structuring of that space, as well as on its connection with the broader region, Europe, and the world. The literary discourse in Slovenian was able to manifest itself in public dominantly through the history of spatial factors:

- the formation, territorial expansion, and concentration of the social network of literary actors and media in ethnically Slovenian lands;
- the persistent references of literary texts to places that were recognized by addressees as Slovenian, thereby creating and giving meaning to the idea of an ethnically coherent space; these spatial references in public media were involved in grounding a national ideology.

By making use of GIS, the project maps and spatially analyzes statistically relevant data of literary history: life trajectories and memorials of important writers and other actors in literary culture; locations of media and institutions that establish the infrastructure of literary field; and spaces represented in historical novels. With all this and based on meta-theoretical reflection, the project aims to contribute to the development of digital humanities and spatial literary studies. The research results are accessible to the (international) public on the website *Prostor slovenske literarne kulture* <http://pslk.zrc-sazu.si/sl/#/layer/1>, in the *Literary Atlas of Ljubljana* (2014), special issues of *Slavistična revija* (2012/3) and *Primerjalna književnost* (2013/2), as well as in several articles. The project findings can be used for the furtherance of literary geography and spatial literary studies, as well for the preservation of cultural heritage, to schools, the tourism industry, and local governments for the planning of space use.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu²

1. ZBIRANJE, UREJANJE, GEOREFERENCIRANJE IN STATISTIČNO-PROSTORSKE ANALIZE PODATKOV

GIS analiza 2500 enot podatkov, zbranih s sodelovanjem študentov, pregledanih in sistematiziranih v relacijsko bazo, je pokazala sledeče:

I. Osebnosti

Za vsako od 323 oseb (pisateljev idr.) so bili zbrani podatki o življenjski dobi, socialni in etnično-jezikovni pripadnosti, vlogah v književnem življenju, socialnih omrežjih, georeferencirani pa so bili njihovi kraji: rojstva, smrti, groba; srednjega šolanja, univerzitetnega izobraževanja; opravljanja poklica; bivanja v času prvenca in zadnje knjige (16.374 sklopov podatkov). Največ literarnih akterjev je bilo rojenih na Kranjskem. Življenjske poti avtorjev so se zgoščale v središčih: v Ljubljani in ožji okolici jih je umrla skoraj polovica. Največ je bilo pripovednikov. Moških je več kot 90 %. Kmečkega porekla je skoraj 40 % književnikov, dobrih 20% pripada nižjemu in višjemu meščanstvu. Več kot 66% se jih povzpne v izobraženski sloj. Med kraji izidov knjižnega prvenca je v več kot polovici primerov Ljubljana, večinoma tudi kraj izida zadnje knjige (sledijo Maribor, Celovec, Gorica, Celje, Trst in Zagreb). Omenjena mesta so zato slovenska literarna središča.

II. Periodični tisk

Obdelanih je bilo 97 periodičnih tiskov. Podatki kažejo, da je slovensko časopisje, ki prevladuje nad tujejezičnim, služilo zamišljanju nacionalne skupnosti (prim. sorazmerno visoka odstotka tematsko heterogene in pa literarne periodike). Med kraji prvega izida tiskov močno prevladuje Ljubljana kot središče slovenskega kulturnega prostora; celo periodika, porojena na obrobju slovenskega ozemlja (Celovec, Trst, Gorica) in onkraj njega (Dunaj, Gradec, Praga, Buenos Aires, Chicago, Cleveland, New York), je bila očitno pogostejše slovenska kot dvojezična. Osrednje obdobje začetka izhajanja periodike je bil prehod iz 19. v 20. stoletje. Na trajnost izhajanja so vplivali generacijski ritmi, historične okoliščine (prva in druga svetovna vojna, vzpon fašizma po prvi svetovni vojni in revolucionarna sprememba oblasti po drugi) in cikli akumulacije kapitala (gospodarska kriza v obdobju med obema vojnama). Prevladujočo relativno nizko frekvenco izhajanja kaže pripisati sorazmerni nerazvitosti dejavnosti. Močno prevladujoči vseslovenski ciljni prostor periodičnega tiska dodatno potrjuje tezo o ključni vlogi obravnavane periodike pri zamišljanju slovenske nacionalne skupnosti.

III. Tiskarne in založbe

40 založniško-tiskarskih ustanov je omogočalo širitev pisne kulture v slovenskem prostoru in izgraditev infrastrukturnih pogojev literarnega življenja. Delovanje tiskarjev in založnikov je zaradi vpetosti v habsburško monarhijo predstavljalo prostor večjezikovnega miljeja. Ker je bilo poleg tega založništvo s knjigotrštvom moderen posel, je kozmopolitsko presnavljalo kulturno podobo življenja posameznikov, pa tudi tukajšnjih mest.

IV. Ustanove

Mreža čitalnic se je oblikovala po 1860. Geografski dejavniki, kot so mreža šol, upravna organiziranost ter demografske značilnosti, so različno vplivali na nastajanje čitalnic. Na Primorskem se čitalnice organizirajo v majhnih naseljih. Večji vpliv od šolstva tu izkazuje strateška mejna lega z Italijani. Na Kranjskem čitalnice nastajajo v večjih krajih. Kranjska je bila najbolj slovenska dežela, zato narodnointegrativne potrebe niso bile tako močne. Na Štajerskem so bile podobno kakor na Primorskem čitalnice večinoma na podeželju, tj. v manjših krajih. Tudi tu je bila pokritost s čitalnicami največja blizu meje z madžarskim delom monarhije.

Gledališča. Na Slovenskem so bile spektakelske prakse od srednjega veka do izteka 17. stoletja zvečine alohtone, sporadične. Gledališke stavbe, ki so jih – podobno kot drugod v habsburški monarhiji – gradili predvsem od 18. stoletja naprej, so omogočile prostorsko zasidranje spektakelskih praks in razmestitev po regionalnih središčih. Analiza podatkov o gledaliških zgradbah, narodnih domovih in dramatičnih društvih je pokazala, kako je izvorna in prevodna dramska produkcija v slovenščini v 19. stoletju postopoma zavzemala obstoječo strukturo gledališč in jo nadgradila z novimi poslopji, namenjenimi materialni simbolizaciji ideje naroda. Dramatična društva (v Ljubljani, Mariboru, Celju, na Ptuj in v Trstu) so spodbujala tiskanje in uprizarjanje zahtevnejše dramske literature ter stremela k centralizirani institucionalizaciji ideje narodnega gledališča. Poleg narodnih domov, v katerih je bilo gledališče povezano z narodnjaško družabnostjo in kulturo, so se na prelomu stoletij uveljavljala tudi samostojna dramska gledališča. Svojo reprezentativno vlogo so gledališča še okrepila na začetkih slovenske državnosti v okvirih Kraljevine SHS; z letom 1919 se s profesionalizacijo gledaliških ansamblov utrdi estetsko-umetniška in nacionalna funkcija gledališča, a s številnimi zdri v trivialno komercialnost. Kljub temu se poklicno gledališče dokončno razloči od ljubiteljskih uprizoritvenih dejavnosti na podeželju, v manjših krajih in delavskih okoljih.

V. Prostori v slovenskem zgodovinskem romanu

V zbirki 180 zgodovinskih romanov s skupaj okrog 1500 dogajališči je opazna koncentracija dogajanja na zgodovinsko bolj izpostavljenih lokacijah: regionalni centri Ljubljana (daleč pred vsemi drugimi lokacijami), Celje, Murska Sobota, vzdolž gorenjske in dolenske prometnice SZ-JV, Tolminsko. Vzorec natančneje obdelanih 45 del nakazuje, da so v romanu povprečno 4 dogajališča, obsežnejši romani jih imajo do 18. Skoraj 75% dogajanja se odvija na ozemlju današnje Slovenije, pa tudi dogajališča v Italiji in Avstriji so največkrat na slovenskem etničnem ozemlju. Zbirka na Geopediji z okrog 1500 zapisi ima pomen tudi kot študijsko gradivo, zanimiva je za lokalne skupnosti in širšo javnost, ki jo nagovarja k sodelovanju.

VI. Spominska obeležja

Skupno število obravnavanih spominskih enot je 1.676. Ekskluzivno domovanje javnih kipov literarnim avtorjem (30) je ozemlje današnje Slovenije. Prva faza postavljanja spomenikov se je dogajala v avstro-ogrskem okviru: prepletale so se uradne dinastične tendence in spomeniške pobude, ki sta jih sprožala nemški in slovenski nacionalizem (prvi je prevladal na Štajerskem, drugi na Kranjskem). Spominsko vrednost imajo tudi hiše, kjer so se osebnosti rodile, živele ali umrle; nekatere so zgolj označene s ploščami, druge pa so javno dostopne kot muzej, domačija, spominska soba ipd. Naslednjo skupino obeležij tvorijo nagrobniki, ki imajo komemorativno vrednost. Nekaj spominskih objektov (večinoma plošč) se nahaja v tujini, predvsem v zamejstvu, v Zagrebu, na Dunaju in v ZDA. Skupno število vseh evidentiranih poimenovanj ustanov po slovenskih književnikih je 296. V kategoriji poimenovanj ulic in trgov, najfrekventnejši obliki spomina (941), so največje pozornosti deležni kanonični literarni avtorji.

2. GLAVNI DOSEŽKI PROJEKTA

I. Spletišče *Prostor slovenske literarne kulture* (slov. in angl. <http://pslk.zrc-sazu.si/sl/#/layer/1>) prikazuje, kako se je književna kultura v slovenščini uveljavila prek širitve omrežja literarnih akterjev, institucij in medijev, prek nanašanja besedil na pokrajine in kraje, ki so bili prepoznani kot slovenski, in prek zaznamovanja ozemlja z množico spominskih obeležij slovenskim književnikom. *PSLK* z GIS kartira literarnozgodovinske podatke o 323 osebnostih književnega življenja, pa tudi o lokacijah 97 tiskanih medijev, 40 založb in tiskarn, 58 čitalnic, 42 narodnih domov in gledališč ter 1.676 spominskih obeležij književnikom. *PSLK* ponuja izbor iz *Literarnega atlasa Ljubljane*, članke s prostorskimi analizami, 28 objavljenih znanstvenih člankov sodelavcev projekta ter povezave do sorodnih spletišč po svetu. Iskalniški vmesnik v realnem času generira toplotne karte in tabelarne izpise zadetkov. Zemljevidi predstavljajo vse

obravnavane sloje podatkov, od osebnosti do spomenikov. *PSLK* ima mesečno nad tisoč ogledov.

II. Literarni atlas Ljubljane vsebuje biografske članke o 94 slovenskih književnikih ter 11 večdelnih tematskih kart. Navaja prebivališča književnikov, njihove šole; kulturne zavode, družabne lokale, zapore, bolnišnice, pokopališča ter spominska znamenja in poimenovanja. Izbrani so samo preminuli književniki od reformacije naprej: predvsem tisti, ki veljajo za najbolj pomembne, a tudi manj reprezentativni, ki pa so zaznamovali prestolnico. V zbirki zemljevidov, razdeljenih po literarnozgodovinskih obdobjih, je mogoče najti večino mestnih lokacij iz biografij. Knjiga, namenjena strokovni in laični javnosti, je doživela velik odmev.

III. Mednarodni konferenci in tematski številki revij. Teoretska izhodišča projekta in ugotovitve o topologiji spomenikov slovenskih pisateljev v Ljubljani so bila predstavljena na konferenci *The rhetorics of space* (2011). 2012 je bila organizirana konferenca *The Spatial Turn in Literary Studies*, kjer so mdr. obravnavali: razmerje med literarno vedo in geografijo; literaturo kot proizvod in proizvajalko prostora; zgodovino in teorijo prostorskega obrata v humanistiki in družboslovju; prostorski obrat in nove teorije svetovne literature; razmerja med kulturnimi centri in periferijami; tematske zemljevide prostorov literature in literarnih prostorov; literarne mnemotope; naratologijo prostora; vlogo GIS-a v humanistiki in literarni vedi (objava v tematski št. PKn 2013). V dvojezični tematski številki *Prostor v literaturi in literatura v prostoru* (SR 2012) so bile obdelane naslednje teme: prostor v slovenskih literarnozgodovinskih študijah; stičišča med literarno vedo in geografijo; mreža literarnih spomenikov in čitalnic; prestolnica in središča slovenske književnosti; prostor v slovenski zgodovinski povesti; Slomškova vloga pri povezovanju slovenskega kulturnega prostora itn.

IV. Metode in analize projekta so bile predstavljene na domačih in mednarodnih znanstvenih konferencah (ICLA/AILC v Parizu, Združenje ameriških geografov, Academia Europaea v Wrocławu, ASEES v Bostonu). O projektu so bili objavljeni znanstveni članki v *European Review* in *Neohelicon*. Ob izidu *Literarnega atlasa Ljubljane* je bilo več javnih predstavitev in vodenje po literarni Ljubljani.

4. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Delo je potekalo kontinuirano, z rednimi delovnimi sestanki celotne skupine in manjšimi srečanji ožjih skupin, zadolženih za posamezne naloge. Teoretsko-metodološke podlage projekta in njegovi izsledki so bili obravnavani v referatih na domačih in tujih mednarodnih znanstvenih konferencah (tako geografskih kakor literarnovednih), v znanstvenih člankih, študijah primerov ter v posebnih številkah *Slavistične revije* in *Primerjalne književnosti*. Izdan je bil odmevni *Literarni atlas Ljubljane*, prva tovrstna publikacija na Slovenskem, in preizkušena možnost njegove uporabe v kulturnem turizmu. Pri zbiranju, urejanju in pregledovanju podatkov za GIS analize se je skupina morala soočiti s problemi klasificiranja historično dispartnih podatkov, pa tudi s težavami enoumnega prostorskega referenciranja ter s pomanjkanjem ali nezanesljivostjo virov. Veliko napora in časa je bilo vloženo v dopolnjevanje, preverjanje in urejanje podatkov. V raziskovalno delo so bili prek seminarja na Oddelku za slovenistiko vključeni študenti. Člani raziskovalne skupine so bili mentorji diplomskih oziroma magistrskih nalog iz tematike projekta.

Zbrani, pregledani in georeferencirani so bili vsi podatki za biografije, spomenike, tiskane medije, tiskarne in založbe, čitalnice, narodne domove in gledališča ter dogajališča zgodovinskega romana. S konzultiranjem geografske literature so bile izvedene interdisciplinarne sklepne analize literarnih podatkov, npr. korelacije med demografskimi dejavniki in dinamiko literarnih biografij, med upravno-politično razdelitvijo ozemlja, gospodarsko-kulturno razvitostjo krajev in središči literarne kulture. Koncept, metodologija in hipoteze projekta, kakor tudi vsi podatki, analize, objavljeni članki in z GIS-om podprta iskalna orodja so prosto dostopna za javnost na spletišču *Prostor slovenske literarne kulture*. Raziskovalni cilji projekta so bili doseženi, raziskovalne

hipoteze so se potrdile. Velika količina zbranega in urejenega gradiva omogoča dodatne prostorsko-zgodovinske analize in druge oblike uporabe, zato je v načrtu nadaljevanje literarnoprostorskih raziskav. Projekt je zbudil zanimanje tudi v tujini, saj prvi tako celostno in kompleksno prostorsko-zgodovinsko analizira neki nacionalni literarni sistem.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁴

V letu 2014 je bila iz projektne skupine umaknjena dr. Marjeta Pisk zaradi porodniškega dopusta. Vse naloge so bile kljub temu opravljene.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	50403170	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Na stičišču literature in geografije
		ANG	At the juncture of literature and geography
	Opis	SLO	Literarna dela kot diskurzivna artikulacija bivanjskega izkustva življenjskega prostora postajajo legitimen predmet geografskega preučevanja. Postmoderna geografija si je za svoje potrebe prilagodila tudi nekatere koncepcije literarne vede, kot so intertekstualnost, pokrajina kot besedilo ali geografsko zamišljanje. Kvalitativna analiza izbranih primerov literarnih besedil, ki tematizirajo prostor slovenske Istre, pokaže, kako se v njih oblikujejo topofilija, identitetna razlika jaz/drugi ter občutja kraja in brez krajevnosti. Gre za sodobne pojme humanistične geografije, ki pretežno objektivistično, naravoslovno-družboslovno tradicijo stroke nadgrajujejo z upoštevanjem posameznikovega in skupnostnega dožemanja, zamišljanja in oblikovanja prostora. Literarna dela geografiji omogočajo preučevanje našega odnosa do življenjskega okolja in pomenov, ki jih prostoru pripisujemo ali pa se z njimi identificiramo. Naša razmerja do prostora so tudi temeljni pogoj za oblikovanje identitet in družbene odgovornosti.
		ANG	Literary works as discursive articulation of the experience of residing in a space are becoming a legitimate subject of geographic inquiry. Postmodern geography also has adopted for its purposes some concepts from literary studies, such as intertextuality and landscape as text or geographic imagination. A qualitative analysis of selected examples of literary texts that thematize the space of Slovene Istria shows how topophilia, the Self/other identity distinction, and feelings of place and placelessness take shape in them. These are contemporary concepts of humanistic geography, which build on the predominantly objectivist, natural and social science tradition by taking into account individual and group apprehension, imagination, and formation of space. Literary works enable geography to analyze our relation to our living environs and the meanings that we attribute to the space or identify ourselves with. Our relations to space are also a fundamental condition for forming identities and societal responsibility.
	Objavljeno v	Slavistično društvo Slovenije; Prostor v literaturi in literatura v prostoru; Slavistična revija; 2012; Str. 297-316, 317-337; A': 1; Avtorji / Authors: Urbanc Mimi, Juvan Marko	
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		
2.	COBISS ID	52050274	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Kartiranje biografij slovenskih književnikov
		ANG	Mapping the biographies of Slovenian writers

Opis	SLO	Razprava je del projekta, ki s pomočjo geografskega informacijskega sistema (GIS) kartira biografske podatke pomembnejših literarnih akterjev od začetkov literarne produkcije v slovenščini. Podatki za vnos na zemljevid in njihovo prikazovanje so določeni ob kritiki pionirskih dosežkov literarne geografije (Nagel, Nadler), povezanih z ideologijo "krvi in zemlje", in novejših dosežkih literarnega kartiranja (Schlosser). Ob oceni njihovih rešitev in z ozirom na namere slovenskega projekta je podanih nekaj predlogov za določitev nabornih nizov prostorsko vezanih biografskih podatkov ter relevantnih medsebojnih korelacij med njimi. To bo podlaga za oblikovanje tematskih analitičnih kart za sodobno prostorsko analizo literature. Podane so prve karte krajev rojstva in smrti ter prve ugotovitve analitične uporabe kart.	
	ANG	The paper is a result of a project of using a geographic information system (GIS) to map the biographical data of prominent Slovenian writers from the beginnings of aesthetic production in Slovenian. Data selection for mapping entries and the means of their representation critically depart from the pioneering achievements in literary geography (Nagel, Nadler), which are associated with the "Blut und Boden" ideology. Among more recent studies, Schlosser's literary cartography is considered. With their solutions and the purposes of the Slovenian project in mind, the article offers some suggestions regarding the conscription series of spatially linked biographical data and the relevant correlations among them. On this basis, thematic analytical maps for a contemporary areal analysis of Slovenian literary culture can be produced. The article introduces the first maps of the places of birth and death of Slovenian literary actors.	
	Objavljeno v	Slovensko društvo za primerjalno književnost; Primerjalna književnost; 2013; Letn. 36, št. 2; str. 163-183, 298-302, [306]; A': 1; Avtorji / Authors: Perenič Urška	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
3.	COBISS ID	35787053	Vir: COBISS.SI
Opis	Naslov	SLO	Prostorski obrat, literarna veda in slovenska književnost
		ANG	The spatial turn, literary studies, and Slovenian literature
		SLO	Prostorski obrat je - kljub svoji postmodernistični artikulaciji - za literarno vedo produktiven kot poprava Kantovega poskusa, utemeljiti vednost na znanstvenosti geografije in antropologije, in kot nadgraditev metod zgodovinske kontekstualizacije z dialektiko ontološko heterogenih prostorov. Članek predstavlja tri primere literarnovedne apropiacije prostorskega mišljenja: posodobitev tradicionalne literarne geografije v raziskavah razmerij med geoprostori in fiksijskimi svetovi (Piatti, Westphal), sistemsko analizo razvoja žanrov in njihove prostorske difuzije z rabo analitičnega kartiranja (Moretti) in transnacionalno zgodovino prostorov literarne kulture (Valdés, Neubauer, Domínguez idr.). Na koncu je orisan raziskovalni projekt, ki pod vodstvom avtorja članka s tehnologijami GIS kartira in analizira podatke o medijih, ustanovah in akterjih slovenske književnosti, da bi pokazal, kako je medsebojno vplivanje med "literarnimi prostori" in "prostori literature" zgodovinsko vzpostavilo nacionalizirano in estetsko diferencirano literarno polje.
			Despite its postmodern articulation, the spatial turn is productive for literary studies as a remaking of Kant's attempt to base knowledge on the scientific character of geography and anthropology, and as an improvement of historical contextualization methods through the dialectics of ontologically heterogeneous spaces. This article presents three examples of appropriating spatial thought in literary studies: the modernization of traditional literary geography in research on the relations between geospaces and fictional worlds (Piatti, Westphal), the systematic analysis of

			genre development and the spatial diffusion of genres using analytical cartography (Moretti), and the transnational history of literary culture spaces (Valdés, Neubauer, Domínguez, etc.). The article concludes by outlining the research project led by the author, in which GIS technologies are used to map and analyze data on the media, institutions, and actors of Slovenian literature in order to demonstrate how interaction between "spaces in literature" and "literature in spaces" has historically established a nationalized and esthetically differentiated literary field.
	Objavljeno v	Slovensko društvo za primerjalno književnost; Primerjalna književnost; 2013; Letn. 36, št. 2; str. 5-26, [303]; A': 1; Avtorji / Authors: Juvan Marko	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
4.	COBISS ID	54440034	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Pregled projektov literarnega kartiranja mest
		ANG	An overview of literary mapping projects on cities
	Opis	SLO	Položaj projektov literarnega kartiranja narodnih prestolnic ali velemest ponuja fascinantne načine razlaganja. Raba literarnih kart, ki je danes eno glavnih orodij prostorske literarne vede, poleg drugega razkriva razmerja med realnimi in imaginarnimi prostori. Ta članek zagovarja dve možnosti: zemljevide, ki so v literarni vedi rabljeni omejeno in skupaj s prostorskimi oz. geografskimi analizami, ali pa odpoved zemljevidom, kadar je literarno podobje določeno kot fiktivno in nerealno. Slednjo možnost podpira zlasti sodobna sociološka (re)konceptualizacija prostora, ki je še pred prostorskim obratom v postmodernizmu zagovarjala stališče, da je mesto rezultat specifičnih materialnih potez in družbene dinamike ter praks uporabnikov tega prostora. S tega vidika je v literarni vedi treba ponovno premisliti o primerni in neprimerni rabi zemljevidov.
		ANG	The status of literary mapping projects as applied to national capitals or large cities invites fascinating modes of exegesis. The use of literary maps, now one of the main tools in spatially-oriented literary studies, reveals, among other phenomena, the relationship between real and imaginary spaces. This essay proffers two options: maps used in literary studies in a limited fashion and in tandem with spatial studies - i.e., geographical analyses - or a renunciation of maps when literary imageries of cities are determined to be fictional and unreal. The latter possibility is supported particularly by modern sociological (re)conceptualisations of space, which, prior to the spatial turn in post-modernist studies, advocated the view that (city) space is a result of specific material features and of the social dynamics and practices of the users of that space. All considered, it is time perhaps that literary studies reconsider these models and the (appropriate or inappropriate) use of maps.
	Objavljeno v	Akadémiai Kiadó; Kluwer Academic Publishers; Neohelicon; 2014; Vol. 41, issue 1; str. 13-25; A': 1; Avtorji / Authors: Perenič Urška	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
5.	COBISS ID	274659072	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Literarni atlas Ljubljane
		ANG	Literary atlas of Ljubljana
	Opis	SLO	V atlasu so opisana obdobja, ki jih je 94 izbranih slovenskih književnikov od protestantizma do sodobnosti preživel v Ljubljani. Pokaže se paleta nasprotujočih si literarnih in nazorskih usmeritev ter burno družbeno dogajanje v slovenski prestolnici. Na priloženih zemljevidih, urejenih po literarnozgodovinskih obdobjih, so označeni kraji, kjer so književniki prebivali, se šolali, delali, umirali in kjer so jih pokopali. Knjiga vsebuje

		veliko biografskih podatkov, ki doslej še niso bili nikjer objavljeni.
	ANG	The atlas presents periods of lives that 94 selected Slovenian writers from the reformation to the present spent in Ljubljana. Biographies demonstrate a broad span of different literary and ideological orientations as well as turbulent social life in the Slovenian capital. Thematic maps, ordered according to literary periods, display locations where the writers lived, got their education, worked, dies, and were buried. The monograph includes many biographical data that have not been published yet.
Objavljeno v	Založba ZRC, ZRC SAZU; 2014; 295 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Dolgan Marjan, Fridl Jerneja, Volk Bahun Manca	
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	50398818	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Prostor v literaturi in literatura v prostoru
		ANG	Space in literature and literature in space
	Opis	SLO	Tematska številka Slavistične revije želi zlasti postaviti v središče zanimanja vprašanje razvoja medsebojnih vplivov med (družbeno) geografskim prostorom in slovensko literaturo oz. literarno kulturo. V kontekstu, ki interdisciplinarno povezuje literarno vedo in geografijo, prostor razumemo pretežno v danostih njegove fizičnonaravne, gospodarskoekonomske, političnoupjavne in demografske strukture, in sicer z ozirom na njegov vpliv pri razvoju in dinamiki slovenske literarne kulture. To ne pomeni, da imamo opraviti z determinističnim pojmovanjem geografskega prostora, čeprav predpostavljamo, da je prostor vsekakor eden od pomembnejših dejavnikov pri razmestitvi in dinamiki literarne kulture. Ko obravnavamo odnos med prostorom in literaturo, pa ni mogoče spregledati niti vplivov v obratni smeri, ki se nanašajo na vlogo in vpliv literarnih diskurzivnih praks na (družbeno) geografski prostor, kar je mogoče strniti pod vprašanjem, kako je literatura preko besedil, simbolnih reprezentacij in imaginacij ter prek literarnih praks vplivala na dožemanje, doživljanje, spoznavanje in modeliranje (regij, pokrajin, obrobij, središč) slovenskega etničnega prostora.
		ANG	This thematic issue of Slavistična revija is dedicated to the aim of centering interest on questions related to the development of mutual influences between (socio) geographical space and Slovene literature, or literary culture. In the present context, which links literature and geography in an interdisciplinary research, space is understood primarily as a complex of natural, physical, economic, political, administrative, and demographic structures. This does not imply that we are dealing with a deterministic understanding of geographic space, although we assume that space is one of chief factors in literary culture's distribution and dynamics. When considering the relation between space and literature, it is likewise impossible to overlook the reverse influences that affect the role of literature's discursive practices and its influence on (social) geographic space, which can be summed up with the question of how literature has—through texts, symbolic representations, imaging, and practices—influenced the apprehension, experience, study, and modeling (of regions, landscapes, peripheries, and centers) of the ethnically Slovene space.

	Šifra	C.01	Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige
	Objavljeno v	Slavistično društvo Slovenije; 2012; Str. 259-582; Avtorji / Authors: Perenič Urška	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
2.	COBISS ID	36592941	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Prostorski obrat v literarni vedi
		ANG	The spatial turn in literary studies
	Opis	SLO	V tematskem sklopu revije Primerjalna književnost, naslovljenem »Prostorski obrat v literarni vedi«, je zbranih petnajst razprav, ki skušajo razložiti, kakšni so zgodovina, ideološkodružbeni kontekst, pojavnne oblike in pomeni t. i. spatial turn, ki je zajel humanistične in družbene znanosti konec osemdesetih let 20. stoletja in kot splošno izvoznico idej prvič ustoličil geografijo. Katera nova obzorja – če sploh katera – je prostorski preobrat literarni vedi doslej že odprl in kaj ji še obeta? V kakšno razmerje stopa prostorska epistemologija s časovnostjo in pripovednostjo, ki tradicionalno utemeljujeta literarno zgodovino? Kaj lahko spoznamo s kartiranjem in analizo razmerij med geografskimi prostori, v katerih literatura družbeno biva in vanje posega, in prostori, upodobljenimi v besedilnih svetovih? Kaj prispeva k literarni zgodovini opazovanje, ki si za predmet izbira določeno zgodovinsko povezano zemljepisno območje (mesto, mikro- in makroregijo, celino ali svet v celoti), in to v vsej raznorodnosti, prepletenosti in konfliktnosti njegovih kulturnih govoric? Kako se lahko prek literarnih upodobitev približamo družbenemu doživljanju dejanskih krajev in pokrajin? Kako so starejše in sodobne tehnike izdelovanja zemljevidov služile literarni geografiji? Ali je danes književnost sploh smiselno kartirati?
		ANG	This thematic section of the journal Primerjalna književnost, titled "The Spatial Turn in Literary Studies," features fifteen articles that explain the history, ideological, and cultural context, manifestations, and meanings of the "spatial turn" that occurred in the humanities and social sciences at the end of the 1980s and enthroned geography for the first time as a general exporter of ideas. Which new horizons—if any at all—has the spatial turn opened up for literary studies to date and what else does it promise? What relationship does spatial epistemology enter into with temporality and narrativity, which have provided traditional foundations for literary history? What can be discovered by mapping and analyzing the relations between the geographical spaces that literature socially lives in and extends into, and the spaces depicted in textual worlds? What does observation that selects a specific historically connected geographical area (i.e., a city, region, continent, or even entire world) as its main object contribute to literary history by discussing this area in all of the diversity, interconnections, and conflicting nature of its cultural languages? How can literary representations be used to explore the social experience of actual places and landscapes? How were older and modern cartographic techniques used in literary geography? Does it even make sense to map literature today?
	Šifra	C.01	Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige
	Objavljeno v	Slovensko društvo za primerjalno književnost; 2013; 302 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Juvan Marko, Dovič Marijan, Habjan Jernej	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
3.	COBISS ID	36369965	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Spomeniki slovenske literarne kulture
		ANG	Memorials in Slovene literary culture

Opis	SLO	Referat obravnava omrežje spomenikov oz. spominskih obeležij slovenske literarne kulture, ki se je začelo oblikovati sredi 19. stoletja in je do danes močno zaznamovalo kulturno pokrajino slovenskih ozemelj. V prvem delu so nakazani zgodovinski vidiki nastajanja takšnih mrež, ki jih je mogoče razumeti kot semiotično prilaščanje (nacionalnega) prostora, povezano s kanonizacijo peščice vélikih »kulturnih svetnikov« in množice manjših slovstvenih veljakov. V nadaljevanju so komentirani delni rezultati projekta GIS kartiranja slovenskih literarnih spomenikov, njegove metodološke zagate ter možni prispevki k boljšemu razumevanju prostorov slovenskega slovstva.
	ANG	The paper treats the network of memorials or memorial landmarks of Slovene literary culture, which began forming in the middle of the nineteenth century and yet today powerfully marks the Slovene territories' cultural landscape. The first part of the paper reviews historical models for the formation of such networks, which can be understood as the semiotic appropriation of (national) space connected with the canonization of a handful of prominent »cultural saints« and numerous men of letters of lesser stature. Then the partial results of a GIS project to map Slovene literary memorials are appraised, along with its methodological challenges and possible contributions to a better understanding of the spaces of Slovene literary culture.
Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
Objavljeno v	2013; Avtorji / Authors: Dovič Marijan	
Tipologija	3.15 Prispevek na konferenci brez natisa	
4.	COBISS ID	Vir: vpis v poročilo
Naslov	SLO	Prostor slovenske literarne kulture
	ANG	The space of Slovenian literary culture
Opis	SLO	<p>Spletišče Prostor slovenske literarne kulture (v slovenski in angleški različici: http://pslk.zrc-sazu.si/sl/#/layer/1) interaktivno povezuje literarno vedo z geografijo. Z geografskim informacijskim sistemom (GIS) prikazuje razvoj medsebojnih vplivov med geografskim prostorom, večinsko poseljenim s Slovenci, in slovensko književnostjo. Zajema obdobje 1780–1940 in prikazuje, kako se je književna kultura v slovenščini na slovenskem etničnem ozemlju uveljavila prek širitve omrežja literarnih akterjev, institucij in medijev, prek nanašanja besedil na pokrajine in kraje, ki so bili med občinstvom prepoznani kot slovenski, in prek zaznamovanja ozemlja z množico spominskih obeležij slovenskim književnikom. PSLK z GIS kartira in prostorsko analizira literarnozgodovinske podatke o življenjih 323 pisateljev in drugih osebnostih književnega življenja (rojstni in smrti kraji, kraji izobraževanja in dela, izidov njihovih del itn.), pa tudi o lokacijah 97 tiskanih medijev, 40 založb in tiskarn, 58 čitalnic, 42 narodnih domov in gledališč ter 1.676 spomenikov in drugih spominskih obeležij književnikom. Poleg dinamičnih zemljevidov prostorskega razvoja slovenske književnosti spletišče vsebuje tudi vzorčno analizo in zemljevid prostorov, ki jih ubeseduje 40 zgodovinskih romanov. PSLK ponuja še izbor biografij in zemljevidov iz Literarnega atlasa Ljubljane, članke s prostorskimi analizami zbranih podatkov vseh kategorij, 28 objavljenih znanstvenih člankov projektne skupine o (slovenski) književnosti in prostoru ter povezave do sorodnih projektov po svetu.</p> <p>Glavno orodje spletišča PSLK je iskalniški vmesnik, ki uporabnikom omogoča, da z izbiro iskalnih kriterijev in z določitvijo segmenta na časovni premici v realnem času sami oblikujejo interaktivne zemljevide ter pripadajoče tabelarne izpise zadetkov. Zemljevidi predstavljajo naslednje sloje: osebnosti (književniki, uredniki, kritiki itn.), spomeniki (kipi, spominske hiše itn.), gledališča, narodni domovi in dramatična društva, založbe in tiskarne ter periodični tisk.</p>

		<p>The website The Space of Slovenian Literary Culture connects literary studies and geography in a interactive way. Using the Geographic Information System (GIS), it presents the development of mutual influences between the ethnically Slovenian geographic space and Slovenian literature. The website covers the period 1780–1940, showing how the literary discourse in Slovenian was able to manifest itself in public dominantly through the formation, territorial expansion, and concentration of the social network of literary actors and media, the persistent references of literary texts to places that were recognized by addressees as Slovenian, and by marking the ethnoscapes by a network of memorials to Slovenian writers. By making use of GIS, the project maps and spatially analyzes statistically relevant data: life trajectories and memorials of 323 writers and other actors in literary culture; locations of 97 print media, 40 printers and publishing houses, 58 reading societies, 43 theaters and national homes and 1.676 memorials to writers. In addition to dynamic maps and graphs of the spatial evolution of the Slovenian literary culture, the website includes sample mapping of spaces represented in 40 historical novels. PSLK includes a selection of biographies and maps from the Literary Atlas of Ljubljana, 28 published articles of the project team and links to similar projects across the world. The main tool of PSLK is a searching interface which makes possible for users to generate interactive maps in real time by selecting search criteria and time-span. The maps represent the following layers: persons (writers, editors, critics, etcv.), memorials (sculptures, author's houses, etc.), theaters and national homes, publishing houses and printers, and periodicals.</p>	
	ANG		
	Šifra	C.07 Drugo uredništvo	
	Objavljeno v	Splet: http://pslk.zrc-sazu.si/sl/#/layer/1	
	Tipologija	2.20 Zaključena znanstvena zbirka podatkov ali korpus	
5.	COBISS ID	33025581	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Poetika spacialnosti pri Rilkeju in Kosovelu: o modernističnih dislociranih reprezentacijah	
		ANG Poetics of spatiality in Rilke and Kosovel. On modernist dislocated representations	
	Opis	SLO <p>Razpravljanje o poetiki prostorskega v Rilkejevih Devinskih elegijah in v Kosovelovih kraških pesmih, obravnava izrekanje prostora in v pesniških reprezentacijah zajete neločljive modernistične elemente pesniške dislokacije. Njune pesmi, manifestirane kot umetnost vzdušja in misli, skozi asketske podobe modernistične krajine, neprijaznih kvalitet v sceneriji in precej omejujočih, neizprosni, zadržanih obrisov Krasa in Devina, uokvirjajo emblematično metaforiko, ki uveljavlja modernistično poetiko in pravzaprav izpostavlja samo spacialno logiko in samorefleksivnost modernistične dikcije. Spacializem v resnici uteleša poskus, da se v delu zamrzneta gibanje ter čas, njegov poglaviten namen pa je v svoje reprezentacije zajeti »resnični prostor sveta«, »kraljestvo resničnosti«. Kot rezultat tudi krajine pri Rilkeju in Kosovelu postanejo nejasne in eluzivne entitete. — Krajine v modernistični umetnosti, kakor da se razpustijo, zdi se, da so navzoče le skozi svoje segmente, kot fragmentarna entiteta, in tako je pojem postulirane, hipotetične ali konceptualne krajine dosti primernejši za označitev modernistične literature, ki sporoča, kot pravi Eliot v pesmi Gerontion, »suhe misli v sušnem času«, ali pa, kot reče v Votlih ljudeh V, »med mislijo in realnostjo, med gibanjem in dejanjem«.</p>	
		Addressing the poetics of spatiality in Duino Elegies of R.M. Rilke and in Karst poems of Srečko Kosovel, the paper discusses the articulation of the spatial and the inherent modernist element of poetic dislocation in their representations. Manifested as an art of mood or thought through	

	ANG	ascetic images of modernist terrains, austere qualities in scenery and fairly scarce, strict, unemotional outlines of Karst and Duino, their poems frame emblematic metaphors inaugurating modernist poetics and, in fact, highlight the very spatiallogic and selfreflexivity of modernist diction. Actually, spatialism embodies an attempt to capture movement and time in the poem, and its main goal is to grasp into its representations "real space of the world", "the realm of reality". As a result, also landscapes in Rilke and Kosovel appear to be rather vague or elusive entities. — Landscape in modernist art seems to be in the state of being dissociated, it appears to be present only through its segments, as a fragmented entity, and thus the concept of postulated, hypothetical or conceptual landscapes is more applicable to the problem of modernist literature, conveying "thoughts of a dry brain in a dry season", as said in the closing verse of Eliot's Gerontion, or, in The Hollow Men V, "Between the idea/ And the reality/ Between the motion/ And the act".
Šifra	B.03	Referat na mednarodni znanstveni konferenci
Objavljeno v	2011; Avtorji / Authors: Škulj Jola	
Tipologija	3.16	Vabljen predavanje na konferenci brez natisa

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine²

Spletna stran Wikiverze "Literatura in prostor" (http://sl.wikiversity.org/wiki/Prostor_slovenske_literarne_kulture): opis projekta, povezave na humanistične GIS projekte po svetu in doma, izbor razprav na temo literarnega prostora, bibliografija.

M. Hladnik in U. Perenič sta sodelovala pri projektu DSP Slovenske pisateljske poti in v: FORSTNERIČ HAJNŠEK, Melita idr. Slovenska pisateljska pot: vodnik po domovanjih 106 pesnikov in pisateljev. 1. natis. Radovljica: Didakta, 2013.

Intervjuji Marjana Dolgana ob izidu Literarnega atlasa Ljubljane:

Marjan Dolgan, Jerneja Fridl, Manca Volk: Literarni atlas Ljubljane: Radio Slovenija, 3. program: oddaja Izšlo je, 22. 1. 2015. 30 min.

Pogovor o Literarnem atlasu Ljubljane: Radio Slovenija, 1. program: oddaja Kulturni forum, 12. 12. 2014. 2014. 60 min.

Pogovor o Literarnem atlasu Ljubljane: TV Slovenija, 1. program: oddaja Studio city, 17. 11. 2014. 2014. 60 min.

Predstavitve Literarnega atlasa Ljubljane: TV Slovenija, 1. program: oddaja Kultura, 14. 11. 2014. 2014. 15 min.

Mentorstvo diplomskih nalog na temo projekta:

KARNIČAR, Klavdija. Prostor v slovenski planinski povesti. Ljubljana: [K. Karničar], 2014.

KLAVŽAR, Nežka. Kulturnogeografske študije na primeru Pomladnega dneva Cirila Kosmača. Ljubljana: [N. Klavžar], jan. 2014.

LAČEN, Maja. Prostor v izbranih delih s protestantsko tematiko. Maribor: [M. Lačen], 2014. <http://dkum.uni-mb.si/IzpisGradiva.php?id=44358>.

NIKOLAVČIČ, Anja. Primerjava prostora v kmečki povesti Franceta Bevka in Miška Kranjca. Ljubljana: [A. Nikolavčič], 2014. http://slov.si/dipl/nikolavcic_anja.pdf.

PAPEŽ, Aleksandra. Pokrajina v izbranih delih Milana Vincetiča in Miška Kranjca. Maribor: [A. Papež], 2013. <http://dkum.uni-mb.si/IzpisGradiva.php?id=42332>.

SLANA, Anže. Sledi slovenskih literatov v Kamniku: ulična poimenovanja. Ljubljana: [A. Slana], 2014.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

Projekt kot prva tovrstna sistematična raziskava na Slovenskem ponuja odgovore na problem,

ki sodi med vprašanja, relevantna v sodobni humanistiki po t. i. prostorskem obratu: ali in kako je bil razvoj slovenske književnosti odvisen od geografskega prostora (kako so nanjo vplivali naselbinsko omrežje, demografski dejavniki, razvitost, naravne meje, prometna povezanost ipd.) in kako je književnost s svojimi besedili, mediji, ustanovami in praksami v geografski prostor posegala (kot mehanizem njegove družbene kohezije) ter oblikovala družbeno in posameznikovo zavest o njem (njegovih kulturnih pomenih, identitetnih vlogah)? Z mislijo na ustrezno obravnavo tega problema je projekt izdelal konceptualne podlage, metodološke aplikacije in tehnološko-programске rešitve za interdisciplinarne povezave med literarno vedo in geografijo ter za njihovo uveljavljanje na Slovenskem. Vključil se je v sodobne razprave o rabi digitalnih tehnologij v humanistiki in družboslovju. Raziskal je epistemološke in metodološke vidike literarne geografije in prostorske literarne vede, postavil jih je v kontekst prostorsko usmerjenega družboslovja (zlasti teorije in zgodovine medijev) in GIS-humanistike. Projekt je uspešno preizkusil aplikacijo GIS-orodij na podatkih iz literarne vede. S tem je vzpostavil metodološko, hevristično, tehnološko in podatkovno podlago za nadaljnje raziskave na področju literarne geografije in prostorske literarne vede. Pridobljeni podatki, metode in tehnološki postopki omogočajo mednarodno povezljivost raziskave.

ANG

As the first systematic research of a kind in Slovenia, the project offers a solution to a problem that has become crucial among the relevant issues in contemporary humanities after the "spatial turn": whether or not and in what ways was the development of Slovenian literature dependent on geographical space (in what ways was it influenced by the settlement structure, demographic factors, stages of development, natural frontiers, traffic connections, etc.) and how did literature, i.e., its texts, media, institutions, and practices, interfere with geographical space (as a mechanism of its social cohesion) and shape an individual's awareness of it (its cultural significance, identity roles)?

Bearing the above-described problem in mind, the project has built a firm conceptual platform and methodological and technological solutions for establishing interdisciplinary connections between literary studies and geography as well as for their greater recognition in Slovenia. It contributes to the on-going scholarly debate on the specificity of scientific standards and on the use of digital technologies in the humanities and social sciences. It has also studied the epistemological and methodological aspects of literary geography and spatial literary studies, placing them into the context of the space-oriented humanities (especially media theory and history) and the GIS-humanities. Throughout its course and according to its findings, the project has examined the possibilities of applying GIS tools to literary studies data. Thus, a methodological, heuristic, technological, and informational basis for future research in the field of literary geography and spatial literary studies has been established. The acquired data, methods, and technological procedures give the research its international relevance.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Projekt je svoje izsledke posredoval različnim javnostim, v prvi vrsti literarnim zgodovinarjem, geografom in kulturnim zgodovinarjem, a tudi širšim krogom. Prostorske predstavitve slovenske literarne kulture v obliki različnih digitaliziranih tematskih kart so objavljene na spletišču ZRC SAZU in so na voljo vsem uporabnikom, vajenih Google maps.

Literarnozgodovinske tematske karte, z njimi povezani kvantitativni (statistični) in kvalitativni podatki ter sintetične literarnozgodovinske in geografske interpretacije so neposredno koristne za naslednja področja:

- šolstvo: pouk slovenščine, zemljepisa, zgodovine; načrtovanje in izvedbe ekskurzij;
  - turizem: pripomoček za individualni in organizirani kulturni turizem (kot v Sloveniji pomembno gospodarsko panogo);
  - varovanje kulturne dediščine: lokacije, povezane s pomembnimi prvinami literarne zgodovine, bodo lahko sistematično popisane, zaznamovane in po potrebi deležne ustreznih ukrepov varovanja, ohranjanja;
  - lokalne skupnosti: kartirani literarnozgodovinski podatki lahko prispevajo k večji prepoznavnosti določenega lokalnega okolja in njegovih posebnosti;
  - prostorsko načrtovanje: literarnozgodovinsko pomembne lokacije načrtovalci prostorskega razvoja lahko upoštevajo kot dejavnik »spomina prostora«, ki ga je primerno ohranjati.
- Knjiga Literarni atlas Ljubljane je s svojimi biografskimi podatki in zemljevidi uporabna kot

tematski vodnik po mestu in didaktični pripomoček. Mestne oblasti lahko z njegovo pomočjo poskrbijo za enotno vidno označitev literarno pomembnih lokacij in za njihovo povezanost v sprehajalne poti za domače in tuje turiste. Literarni pomen slovenske prestolnice bo tako postal bolj razviden v njenem lastnem fizičnem prostoru.

Posredni pomen projekta za družbo je v kritičnem in ustvarjalnem uporabljanju tujih znanj, s tem pa tudi v vključevanju v mednarodno delitev dela. Med drugim je projekt okrepil domačo znanstveno recepcijo sodobne, prostorsko usmerjene humanistike in GIS-tehnologij; vse to so ključne tematike vodilnih svetovnih znanstvenih središč. Obenem je projekt prek usvajanja in samostojnega razvoja mednarodno relevantnih metod in tehnologij ter s sistematično zgodovinsko-prostorsko analizo obdelal slovensko etnično ozemlje na način, ki Slovenijo določa kot konstitutivni segment evropskega kulturnega prostora. Podatki, ki jih prikazuje projekt, so zato zanimivi tudi za tuje strokovnjake in primerjalni študij evropskih literarnih kultur. S tem projekt prispeva k širši prepoznavnosti prostorsko razvidne zgodovinske izkušnje Slovenije.

ANG

The project's results and findings have been passed on to different audiences, that is, not only to literary historians, geographers, and cultural historians but also to the general public. Spatial presentations of Slovenian literary culture in the form of digitalized thematic maps are available from the ZRC SAZU website to users accustomed to using Google maps. Literary maps, together with corresponding quantitative (statistical) and qualitative data and synthetic literary historic and geographical interpretations, prove directly useful in the following fields:

- education: Slovenian, Geography, and History classes, planning and realization of excursions;
- tourism: a tool for individual and organized culture tourism (which is an important branch of economy in Slovenia);
- protecting cultural heritage: every location connected with important events from literary history was systematically recorded and processed and, moreover, preserved if need be;
- local communities: the mapped literary historic data contribute to an increased recognition of certain local environments and their features;
- spatial planning: locations of literary historic importance may be taken into consideration by spatial development planning as factors of "spatial memory," which should be appropriately preserved.

A book titled The Literary Atlas of Ljubljana, with its data and maps, serves as a useful thematic tourist guide through the city as well as a didactic tool. With the help of it, municipal authorities are now able to provide a unified and clearly noticeable signs to mark literary significant locations, joining them together into strolling trails for domestic and foreign tourists. The literary significance of Slovenian capital will therefore become more evident also in its physical space.

The indirect significance of the project for the society is represented in critical and creative use of foreign knowledge, resulting in active participation in the international division of labor. Among other achievements, the project encourages and strengthens domestic scientific reception of the modern, space-oriented humanities and GIS technologies, which are the key issues in the leading world scientific centers. Moreover, through assimilation and development of internationally relevant methods and technologies as well as through systematic historical and geographical analysis, the project approaches and processes Slovenian ethnic territory in such a way that it establishes Slovenia as a constitutive part of European cultural ground. The data shown and analyzed throughout the project are of great interest and importance to foreign experts and comparative studies of European literary cultures. Thus, the project is expected to contribute significantly to a wider recognition of spatially articulated historical experience of Slovenia.

10. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj	
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
	Zastavljen cilj ☐ DA ☐ NE
	Rezultat <input type="text" value=""/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Spodobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

11. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!
Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	

G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01.	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:					

Komentar

--

12. Pomen raziskovanja za sofinancerje¹¹

	Sofinancer			
1.	Naziv			
	Naslov			
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR	
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%	
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra		
		1.		
		2.		
		3.		
		4.		
		5.		
	Komentar			
	Ocena			

13. Izjemni dosežek v letu 2014¹²**13.1. Izjemni znanstveni dosežek**

DOVIČ, Marijan. "Every monument erected by a nation to its greats is erected to the nation itself": Vodnik, Prešeren and the nationalization of the Carniolan capital's topography. *Neohelicon*, 2014, vol. 41, no. 1, str. 27-41, doi: 10.1007/s11059-013-0218-5. [COBISS.SI-ID 37748525]

Članek obravnava kanonizacijo Valentin Vodnika in Franceta Prešerna in postavitve njihovih spomenikov v javni prostor Ljubljane, prestolnice habsburške dežele Kranjske. Pozneje v 19. stoletju so spomeniki "kulturnim svetnikom" postali simbolno bojišče slovenskega narodnega gibanja, ki si je prizadevalo za večjo kulturno-politično avtonomijo. V širšem smislu je Ljubljana paradigmatični primer, kako je bitka za "nacionaliziranje" mesta potekala prek zavojevanja javnega prostora s spomeniki velikim književnikom. Ta boj ima semiotični pomen. Kranjska prestolnica je postopno postala duhovna metropola "slovenstva", na gosto posejana s spominskimi simboli.

13.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

PERENIČ, Urška. *Empirija v literarni vedi*. 1. izd. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2014. 121 str., ilustr. ISBN 978-961-237-703-8. [COBISS.SI-ID 275898624]
Univerzitetni učbenik, ki študente uvaja v metode in postopke empirične literarne znanosti, posveča šesto poglavje empiričnim analitičnim orodjem, ki jih je avtorica preizkusila v projektu Prostor slovenske literarne kulture. Z rabo analitičnih literarnih grafikonov in analitičnih literarnih zemljevidov nazorno prikaže njihovo vrednost za raziskovanje zgodovinskih vzorcev literarnega življenja na Slovenskem.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki

- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Znanstvenoraziskovalni center
Slovenske akademije znanosti in
umetnosti

Marko Juvan

ŽIG

Kraj in datum:

Ljubljana

10.3.2015

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/175

-
- ¹ Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)
- ² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)
- ³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)
- ⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)
- ⁵ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)
- ⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.
- Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.
- Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)
- ⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ni voden v sistemu COBISS). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)
- ⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)
- ⁹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)
- ¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)
- ¹¹ Rubrike izpolnite / prepisite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)
- ¹² Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2014 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni

strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2015 v1.00a

F1-70-BB-BF-DF-35-DB-2F-A4-1F-1C-97-BA-4F-EA-81-B2-2E-86-6D

Priloga 1

HUMANISTIKA

Področje: 6. 07 – Literarne vede

Dosežek 1: Znanstveni članek, Vir: DOVIČ, Marijan. "Every monument erected by a nation to its greats is erected to the nation itself": Vodnik, Prešeren and the nationalization of the Carniolan capital's topography. *Neohelicon*, 2014, vol. 41, no. 1, str. 27-41, doi: 10.1007/s11059-013-0218-5. [COBISS.SI-ID 37748525]

Neohelicon (2014) 41:27–41
DOI 10.1007/s11059-013-0218-5

"Every monument erected by a nation to its greats is erected to the nation itself": Vodnik, Prešeren, and the nationalization of the Carniolan capital's topography

Marijan Dovič

Published online: 30 April 2014
© Akadémiai Kiadó, Budapest, Hungary 2014

Abstract This paper center-stages the canonization of two key figures of Slovenian poetry, each of the early nineteenth century: Valentin Vodnik and France Prešeren, and the placement of their statues in the public space of Ljubljana, capital of the Habsburg province of Carniola. Late in the nineteenth century, monuments to "cultural saints" became an important symbolic battlefield for the Slovenian national movement, striving for greater cultural and political autonomy. More broadly understood, Ljubljana turns out to be a paradigmatic example of how the literal battle for the nationalization of the city was fought through the occupation of public space by statues of "great men of literature." The struggle, then, adopts semiotic significance. The Carniolan capital would eventually become a spiritual metropolis of "Slovenedom," densely sown with far-reaching monumental symbols.

Keywords Cultural nationalism · Remembrance · National poets · Cultural saints · Mnemotopes · Topography · Capital · Literature and space

Članek obravnava kanonizacijo Valentin Vodnika in Franceta Prešerna in postavitve njihovih spomenikov v javni prostor Ljubljane, prestolnice habsburške dežele Kranjske. Pozneje v 19. stoletju so spomeniki "kulturnim svetnikom" postali simbolno bojišče slovenskega narodnega gibanja, ki si je prizadevalo za večjo kulturno-politično avtonomijo. V širšem smislu je Ljubljana paradigmatični primer, kako je bitka za "nacionaliziranje" mesta potekala prek zavojevanja javnega prostora s spomeniki velikim književnikom. Ta boj ima semiotični pomen. Kranjska prestolnica je postopno postala duhovna metropola "slovenstva", na gosto posejana s spominskimi simboli.

Priloga 2

HUMANISTIKA

Področje: 6. 07 – Literarne vede

Dosežek 2: Univerzitetni učbenik, Vir: PERENIČ, Urška. Empirija v literarni vedi. 1. izd. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2014. 121 str., ilustr. ISBN 978-961-237-703-8. [COBISS.SI-ID 275898624]

FILZOFSKA
FAKULTETA

Univerzitetni učbenik, ki študente uvaja v metode in postopke empirične literarne znanosti, posveča šesto poglavje empiričnim analitičnim orodjem, ki jih je avtorica preizkusila v projektu Prostor slovenske literarne kulture. Z rabo analitičnih literarnih grafikonov in analitičnih literarnih zemljevidov nazorno prikaže njihovo vrednost za raziskovanje zgodovinskih vzorcev literarnega življenja na Slovenskem.